

**ФУНКЦИОНАЛНО-СЕМАНТИЧНИ ПАРАЛЕЛИ
МЕЖДУ АНГЛИЙСКИТЕ ПРИЛАГАТЕЛНИ ИМЕНА
НА *-ABLE/-IBLE* И Т.НАР. СЕГАШНИ СТРАДАТЕЛНИ
ПРИЧАСТИЯ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
(НАБЛЮДЕНИЕ ВЪРХУ ПРЕВОДНИ ТЕКСТОВЕ)**

Диана Мъркова
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

**FUNCTIONAL-SEMANTIC PARALLELS BETWEEN THE
ENGLISH ADJECTIVES ENDING IN THE SUFFIX
-ABLE/-IBLE AND THE BULGARIAN
“PRESENT PASSIVE PARTICIPLES”
(BASED ON TRANSLATION TEXTS)**

Diana Markova
Paisii Hilendarski University of Plovdiv

The aim of this paper is to trace the functional-semantic parallels between the English *-able/-ible* adjectives and the Bulgarian deverbatives ending in the suffix *-м/-ем (-m/-em)*. It provides a comparison between the two groups based on examples from Bulgarian and English translations and illustrates their similarities and differences. The study attempts to answer the question to what extent the English *-able/-ible* adjectives and the Bulgarian present passive participles can be considered as functional-semantic equivalents.

Key words: present passive participles, adjectives, deverbatives, functional-semantic equivalents

Обект на изследване в настоящата статия са функционално-семантичните паралели между английските прилагателни имена, завършващи на суфикс *-able/-ible*, и българските deverбативи на *-м/-ем* (т.е. групата на т.нар. сегашни страдателни причастия в съвременния български език). Целта на изследването е да се направи съпоставка

между посочените словообразователни типове, като се сравни употребата им при преводни текстове и се потърси отговор на въпроса до каква степен могат да бъдат приемани като функционално-семантични еквиваленти. Екскерпиран е голям корпус от илюстративен материал от съвременната английска и българска литература¹, при който са проследени сходствата и различията между английските адективи на *-able/-ible* и българските девербативи на *-м/-ем*.

1. Като изходна основа на изследването се приема тезата, че т.нар. сегашни страдателни причастия в българския език често са представяни като преводни съответствия на разглежданите английски прилагателни, тъй като и двата словообразователни типа притежават модална и пасивна семантика и се характеризират със значение „възможност да се прояви действието или състоянието, назовани чрез производния глагол“ (Гугуланова 2005: 22). Подобни наблюдения имат и изследователи като Б. Дикова (Дикова 2001), В. Накова (Накова 2008), М. Анастасова (Анастасова 2017), което свидетелства за актуалността на разглежданото явление. През годините различни учени са предлагали като функционални еквиваленти на българските девербативи на *-м* отглаголни образувания от различни чужди езици: напр. Х. Валтер (1981) съпоставя немски и български преводи и открива, че на т.нар. сегашно страдателно причастие обикновено отговарят немските отглаголни прилагателни на *-bar* и *-lich*; В. Накова (2009) в съпоставителна статия между български и румънски език предлага тезата си за съществуването на сходства между девербативите на *-м/-ем* и румънския супин (наследен от латинския език), а М. Зозикова (2014) набелязва приликите и разликите между българските и руските отглаголни образувания, завършващи на суфикс *-м*.

В съвременното българско езикознание най-често срещана е хипотезата за препокриването на английските адективи на *-able/-ible* с българските девербативи на *-м*. В статията си „За т.нар. сегашно страдателно причастие с оглед на функционалната стилистика“ (2001) Б. Дикова говори за продуктивната употреба на разглеждания тип девербативи в съвременния български език, като според нея причината

¹ Важно е да уточним, че водещи за нашето изследване са наблюденията върху българските преводни еквиваленти на английските адективи на *-able/-ible*, което обяснява количествения превес на англоезичните източници. Включването и на текст от най-новата българска литература в превод на английски език е мотивирано от желанието ни да проверим дали функционално-семантичната еквивалентност е налице и при обратен транслационен процес.

се корени в аналогията им с английските адективи на *-able*: „Тенденцията към повишена честота на употреба на *м*-прилагателни в съвременните делови текстове може да бъде обяснена с чуждоезиково влияние – в английския език една от продуктивните наставки при адективното словообразуване е *-able*, с нея се образуват прилагателни имена със значение за възможност да се извърши или понесе действието“ (Дикова 2001). Като доказателство за английското влияние изследователката изтъква факта, че най-честата употреба на т.нар. сегашно страдателно причастие е в законодателството, където „текстовете са съобразени с международните стандарти“ (Дикова 2001, пак там). Това може да послужи по-нататък като обяснение защо преводите на художествена литература съзнателно избягват употребата на сегашни страдателни причастия (при наличие на преводен еквивалент) – вероятно поради употребата им предимно в официално-деловия стил.

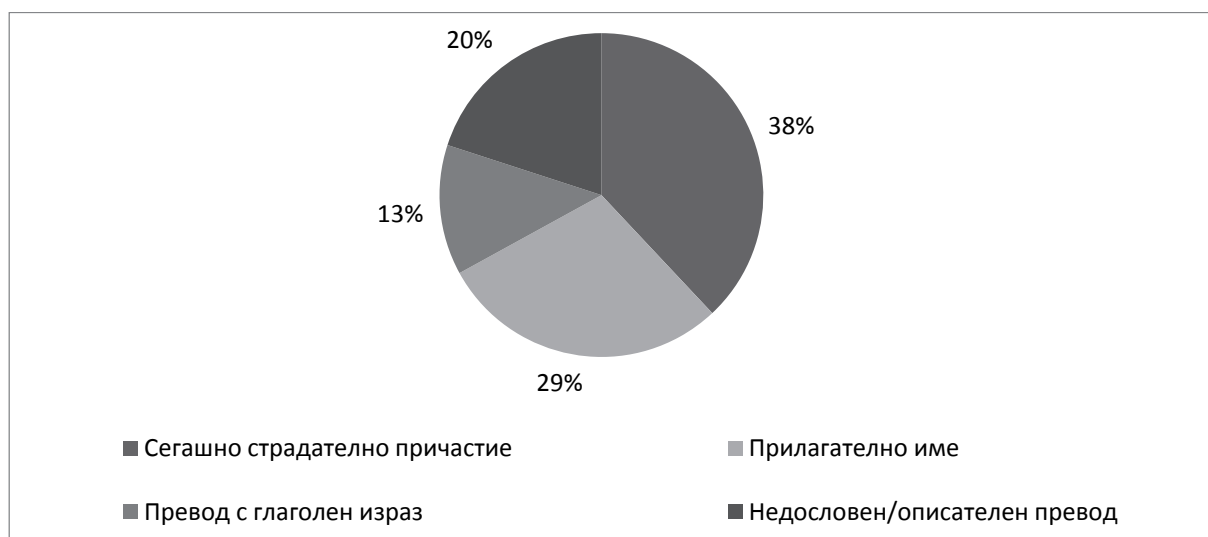
В. Накова (2008) набелязва същата аналогия с високата продуктивност на българските девербативи на *-м*: „Високата честота е продиктувана до голяма степен и от междуезикови влияния, най-вече от страна на английския – като съответствие на формите на *-able*, и особено силно в жаргона, свързан с компютърните технологии“ (Накова 2008: 63). Авторката отбелязва и неологични форми, образувани като резултат от нуждата да се намери преводен еквивалент на чужди думи, напр. *анализируем, транспортируем, актуализируем* (пак там). Към тях могат да се добавят и съвсем скоро навлезли в езика неологизми като *рециклируем* (от ‘recyclable’), *редактируем* (от ‘editable’) и *продаваем* (от ‘marketable’).

Повече информация относно семантиката на двата разглеждани словообразователни типа и произхода на суфиксите *-able* и *-ible* може да се открие в съпоставителната статия на М. Анастасова (2017). В нея се отбелязва, че в съвременния английски език категорията на прилагателните имена, завършващи на *-ble*, също е продуктивна, а суфиксът е от латински произход и е възприет в езика около 13. век покрай френското влияние. Изследователката сравнява етимологията на маркерите *-ble* и *-м* и стига до извода, че и двата форманта имат сходна роля и изразяват една и съща семантика, а също така и че двата типа разглеждани отглаголни образувания притежават както модално, така и пасивно значение (Анастасова 2017: 13). Друга прилика с българското сегашно страдателно причастие е, че английските адективи не са „чисти прилагателни“, а са образувани от глаголна основа със суфикс *-ble*, като гласната зависи от глаголната основа (както вече

доказахме за българските девербативи на **-м** в предишна статия относно формантите, участващи в образуването им)².

2. На базата на систематизираните дотук становища настоящото изследване има за цел да докаже чрез примери от художествената литература доколко има основание да се приеме или отхвърли първоначалната хипотеза. Примерите са ексцерпирани от следните заглавия от художествената литература: “Atonement” – Ian McEwan, 2002 („Изкупление“ – Иън Макюън, прев.: Ангел Игов, 2009), “Harry Potter and the Deathly Hallows” – J. K. Rowling, 2007 („Хари Потър и Даровете на смъртта“ – Дж. К. Роулинг, прев.: Емилия Л. Масларова, 2007), “Dandelion Wine” – Ray Bradbury, 1957 („Вино от глухарчета“ – Рей Бредбъри, прев.: Жени Божилова, 1979), “Where the Crawdads Sing” – Delia Owens, 2018 („Където пеят раците“ – Делия Оуенс, прев.: Лидия Шведова, 2019), „Физика на тъгата“ – Георги Господинов, 2014 (“Physics of Sorrow”, прев.: Анджела Родел, 2015). Като приложение са добавени таблици с преводните еквиваленти, изведени от примерите (**86** съответствия на сегашни страдателни причастия с английски адективи на **-able** срещу **27** съответствия на **-ible**)³.

3. Превод от английски на български език

Преводни съответствия на английските прилагателни имена на български

² Вж. Мъркова 2021: „Към въпроса за формантите, с които се образува т.нар. сегашно страдателно причастие в съвременния български език“.

³ Вж. Приложения 1 и 2.

Ексцерпирани примери с английски прилагателни имена на *-able/-ible* от съвременната англоезична литература:

„Изкупление“ – *Иън Макюън*: общо **155**, на които в българския превод съответстват: **50** примера със сегашно страдателно причастие, **46** – недословен превод, **43** – с прилагателни имена, **16** – с глаголен израз.

„Хари Потър и Даровете на смъртта“ – *Дж. К. Роулинг*: общо **106**, на които съответстват: **50** примера със сегашно страдателно причастие, **22** – с прилагателно име, **22** – с глаголен израз, и **12** – недословен превод.

„Вино от глухарчета“ – *Рей Бредбъри*: общо **39**, на които съответстват **20** прилагателни имена, **13** сегашни страдателни причастия, **4** описателни превода, **2** глаголни изрази.

„Където пеят раците“ – *Дилия Оуенс*: общо **32**, на които съответстват **14** сегашни страдателни причастия, **12** прилагателни имена, **3** глаголни изрази и **3** недословни превода.

3.1. Примери с т. нар. сегашно страдателно причастие (общо 38%)

Както личи от диаграмата и статистиката, значителна част от ексцерпираните примери на английските адективи на *-able/-ible* намират преводен еквивалент в лицето на българските девербативи на *-м/-ем* (в три от книгите е водещ избор при превод, с едно изключение – „Вино от глухарчета“, 1979 г.), където прилагателните имена са със седем повече). Може да се отчете фактът, че се среща с по-завишена употреба в най-новата преводна английска литература (срв. „Хари Потър и Даровете на смъртта“, 2007 г.), където е предпочитано преводно съответствие в около 50% от случаите (**50** примера със сегашно страдателно причастие срещу **22** примера с прилагателно име и **22** примера с глагол). Тези статистически данни служат като потвърждение на тезата за високата му продуктивност в съвременния език и безспорното английско влияние (голяма част от новообразуваните девербативи на *-м/-ем* са дословно преведени по модел на вече съществуващи английски адективи на *-able/-ible*, вж. Приложение 1 и Приложение 2). Срв:

He wanted to see it happen, the destruction of this one, inexplicable danger – „Искаше да вижда как се случва, как ще ликвидира тази **необяснима** опасност“ („Хари Потър и Даровете на смъртта“); *A single invisible line on the air touched his brow and snapped without a sound* – „Една-единствена **невидима** паяжинова нишка, опъната във въздуха,

докосна челото му и се раздра безшумно“ („Вино от глухарчета“); ...and to ask anybody inside would seem **unthinkable** – „...и за нея беше **немислимо** да покани когото и да било вътре“ („Където пеят раци-те“); *It was possible that the contemplation of a crooked finger, the **unbearable** idea of other minds and the superiority of stories over plays were thoughts she had had on other days* – „Може би съзерцаването на сгъ-ващия се пръст, **непоносимата** мисъл за чуждите умове и превъзход-ството на разказите над пиесите ѝ бяха хрумнали в други дни“ („Из-купление“).

3.2. Превод с прилагателно име (общо 29%)

Прилагателните имена се откриват като преводни еквиваленти в случаи, когато на конкретното английско прилагателно на **-able/-ible** не съответства сегашно страдателно причастие в българския език, с изключение на някои небуквални или описателно предадени примери, при които е надделял субективният поглед на преводача (вж. 3.3.). Напр. в романа „Изкупление“ голям процент от случаите на превод с прилагателно име е при примери, където в оригинал фигурират английски адективи като (**im**)possible, terrible, horrible, които на български се превеждат единствено с прилагателните (не)възможен, ужасен, страшен. Превод с други прилагателни имена: *The prologue rose to its reasonable climax* – „Прологът достигна до логичната си кулминация“ (reasonable = разумен) („Изкупление“); *Did her sister really matter to herself, was she as valuable to herself as Briony was?* – „Сестра ѝ също ли има такова значение за себе си, толкова ли е ценна, както Брайъ-ни?“ („Изкупление“); *Longer would have required the mastery of some formidable tantric art* – „По-дълго съдържане би изисквало владееенето на някакво чутовно тантрическо изкуство“ (formidable = страховит) („Изкупление“).

3.3. Примери за описателен или недословен превод (общо 20%)

Съществуват случаи на недословен или описателен превод, при които е трудно или почти невъзможно да се възстановят съответстви-ята, тъй като въпреки наличието на сегашно страдателно причастие е взето друго преводаческо решение. Срв. – в следния пример английс-кото прилагателно **predictable** може да бъде преведено като „предска-зуем свят“, но въпреки това е използван изразът „свят без изненади“: *For there was a world completely set in place, predictable, certain, sure, with its bright silver slots [...]* – „Защото този павилион представляваше

цял един приказен свят, положен там завинаги, свят познат и сигурен, установен, свят без изненади, с неговите лъскави сребърни процепи за монети [...]“ („Вино от глухарчета“).

Подобни решения са взети с цел да се съхрани авторовият глас, както и преводът да не бъде лишен от художественост, тъй като вероятно преводачът възприема т.нар. сегашни страдателни причастия като „канцеларизми“, напр.: [...] *she could not look anywhere, in this very instant, save into her heart, and there she would find nothing but uncontrollable repugnance and a will to fear* – „...в този миг не можеше да се позове на никого освен на собственото си сърце, а в него сега нямаше нищо друго освен безпомощно объркване и желание да се подчини на страха“ („Вино от глухарчета“). В случая на *uncontrollable* съответства *неконтролируем*, но вероятно е преведено по друг начин поради книжната му и ограничена употреба (най-често в официално-деловия стил).

3.4. Примери с глаголен израз (общо 13%)

Като особено ценни определяме примери, в които преводачът е взел решение да предаде английските прилагателни на *-able/-ible* с глаголни изрази, включващи глаголи, изходни при образуването на съответните девербативи на *-м* (примери като *unforgivable curse* – *непростимо проклятие*, което съответства на израза ‘*проклятие, което не може да бъде простено*’). При превода с изходен глагол ясно личи запазената модална и пасивна семантика, изразявана както от английските адективи, така и от българските девербативи на *-м*. Подобни примери, при които са видими изходните глаголи за образуване на девербативите, служат като доказателство за съхранената глаголност на част от т.нар. сегашни страдателни причастия, а също така и като аргумент срещу твърденията за пълната им адективация, респ. за изключването им от съвременната партиципиална система.

Harry clutched at his excruciatingly painful face, which felt unrecognisable beneath his fingers – „Хари обхвана с ръце лицето си, но го проряза убийствена болка и не успя да го познае под пръстите си“ (букв. *неразпознаваем*; възможна замяна с ‘не можеше да бъде раз/познат’) („Хари Потър и Даровете на смъртта“); *The stone was so worn that it was hard to make out what was engraved there, though there did seem to be a triangular mark beneath the nearly illegible name* – „Камъкът беше толкова разрушен, че беше почти невъзможно да се различи какво е изсечено върху него, и все пак под името май наистина имаше триъгълен знак“ (букв. *неразличим*) („Хари Потър и Даровете на смъртта“); *She had leukemia. Rosemary said it was possibly treatable*,

but she refused all medications. – „Била е болна от левкемия. Роузмари каза, че би могла да се излекува, но тя отказвала всички лекарства“ (букв. *лечима*) („Където пеят раците“); *Only hemorrhages and fires were permissible reasons for a nurse to run* – „Само при кръвоизливи и пожари сестрата можеше да си позволи да подтичва“ (букв. *допустим*) („Изкупление“).

Отново глаголен израз се използва и в случаите, когато на дадено прилагателно на **-able/-ible** не съответства сегашно страдателно причастие по обективни причини: такава словоформа липсва в съвременния български език, но може формално да бъде образувана от изходния глагол (напр. *разчитам* – **разчитаем*). Срв.: *Life had made her an expert at mashing feelings into storable size* – „Животът я беше научил да замесва нещо толкова чувства, колкото можеше да поеме“ („Където пеят раците“); *The mussel money turned out to be more reliable than the Monday money she ever had* – „На парите от миди можеше да се разчита повече, отколкото на парите, които получаваше в понеделник“ („Където пеят раците“); *We already knew you were an unreliable bit of scum* – „Вече знаехме, че си боклук и на теб не може да се разчита“ („Хари Потър и Даровете на смъртта“); *There was the unmistakable sound of knuckles hitting flesh.* – „Чу се звук, който не можеше да бъде сбъркан: кокалчета на пръсти, ударили плът“ („Хари Потър и Даровете на смъртта“).

4. Превод от български на английски език

Направено е сравнение и между оригинал на български език и превод на английски, за да бъде проследен обратният процес. Смятаме, че това е нужно, за да се отговори на въпроса дали има достатъчно основания разглежданите словообразователни типове да се смятат за преводни еквиваленти. За целта е избрана книга от съвременната българска литература – „Физика на тъгата“ от Георги Господинов (2011), с превод на английски “Physics of Sorrow” – Анджела Родел (2015). От оригиналния български текст са ексцерпирани общо **79** примера на т.нар. сегашни страдателни причастия, на които съответстват **65** случая на **-able/-ible** срещу едва **14**, предадени с друг тип прилагателни (съотношението е близо 5 : 1). Това е забележително превъзходство на адективите на **-able/-ible** като преводен еквивалент на българските дeverбативи на **-м/-ем**. Срв.:

„Ето първите стъпки на страха, все още *незабележими*, тихи, само предположение, което е отхвърлено веднага“ – *Now here come the first steps of fear, still imperceptible, quiet, merely a suspicion that is rejected immediately*; „Гледката на умиращи динозаври е едно от най-

непоносимите неща, които съм виждал“ – *The sight of the dying dinosaurs is one of the most **unbearable** things I have seen*; „Отсъствието на думата не отменя страха, напротив, натрупва още повече, прави го още по-**непоносим**, премазващ“ – *The absence of the word does not negate the fear, on the contrary, it heaps up ever higher, making it even more **intolerable**, crushing*; „Говорят **непазбурваем** език – райски или фински?“ – *They are speaking an **unintelligible** language – angelic or Finnish?*

Откриват се и примери за автори неологизми със сегашни страдателни причастия, преведени по съответствие с прилагателно име на **-able/-ible**. Срв.:

„Аз знам, не се вижда, защото вътре е мрак, **неосветим**, трупан с векове мрак“ – *I know nothing can be seen, because inside is darkness, an **unilluminable**, centuries-deep darkness*; „Какво би могло да събира подобни **несъбираеми** неща?“ – *What could hold a collection of such **uncollectable** things?*; „Дори когато отворила по невнимание онзи плик, който пощальонът скришно мушна в ръцете ѝ само с една очертана бебешка ръка и един **непачетим** адрес, тя нищо не казала [...]“ – *Even when she carelessly opened that envelope which the postman had furtively pressed into her hands, with only a baby’s handprint and an **unreadable** address, she didn’t say anything.*

5. Изводи

След направените дотук наблюдения и анализа на ексцерпираниите примери от съвременната английска и българска литература може да се обобщи, че има значителни доказателства в подкрепа на тезата, че английските отглаголни прилагателни имена, завършващи на суфикс **-able/-ible**, и българските девербативи на **-м/-ем** са функционално-семантични еквиваленти. Може да се заключи, че процесът е двупосочен, тъй като съответствията не се регистрират само при преводи от английски на български, но и обратно – от български на английски. В процентно съотношение се открива значително превъзходство на английските адективи на **-able/-ible** като преводен еквивалент на т.нар. сегашни страдателни причастия в английски превод на български текстове, както и обратният процес – девербативите на **-м/-ем** са най-честият предпочитан избор от преводачите за предаване на разглежданите английски прилагателни в преводите на български език. Невиначи обаче разглежданият тип адективи са превеждани със съответните т.нар. сегашни страдателни причастия, дори и те да съществуват в съвременния език – такива случаи фигурират в графата „Описателен или недословен превод“, тъй като фактор при тях е субективният пог-

лед на преводача. Особено внимание е обърнато на примери, при които преводачът е взел решение да представи английските прилагателни на **-able/-ible** с глаголен израз, при който може да се открие изходният глагол, служещ за образуване на съответните девербативи на **-м/-ем** (напр. *unforgettable mistake* – *незабравима грешка* – ‘грешка, която не може да се забрави’). Такива примери подкрепят идеята за съхранената глаголност на част от т.нар. сегашни страдателни причастия и употребата им като специализирани средства за изразяване на модалното значение *възможност*, респ. за възстановяването на статута им като пълноправен член на партиципиалната система.

ЛИТЕРАТУРА

- Анастасова 2017:** Anastasova, M. English *-able/-ible* adjectives and their counterparts in Bulgarian. // *Научни трудове на Съюза на учените в България – Пловдив. Серия А. Обществени науки, изкуство и култура*, том IV, Пловдив, 2017, 8 – 13.
- Валтер 1981:** Валтер, Х. Към проблема за мястото на т.нар. сегашно страдателно причастие в системата на съвременния български книжовен език. [Valter, H. Kam problema za myastoto na t.nar. segashno stradatelno prichastie v sistemata na savremenniya balgarski knizhoven ezik.] // *Език и литература*, 1981, кн. 5, 103 – 108.
- Гугуланова 2005:** Гугуланова, Ив. *Българските причастия и деепричастия в славянски контекст*. [Gugulanova, Iv. Balgarskite prichatiya i deerprichastiya v slavyanski kontekst.] София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2005.
- Дикова 2001:** Дикова, Б. За т.нар. сегашно страдателно причастие с оглед на функционалната стилистика. [Dikova, B. Za t.nar. segashno stradatelno prichastie s ogleed na funktsionalnata stilistika.] // *Българска електронна лингвистична библиотека „Стефан Гърдев“*, 2001. <http://belb.info/personal/dikova/Bistra_Dikova_2.htm> (8.01.2022)
- Зозикова 2014:** Зозикова, М. О природе и функциях отглагольных образований на **-м(ый)** и **-м** в русском и болгарском языках. [Zozikova, M. O prirode i funktsiyah otglagol'nyh obrazovanij na -m(yj) i -m v russkom i bolgarskom yazykah.] // *Съпоставително езиковедие*, бр. 4. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2014, 5 – 14.
- Накова 2008:** Накова, В. Възраждане на сегашното страдателно причастие в съвременната българска реч. [Nakova, V. Vazrazhdane na segashното stradatelno prichastie v savremennata balgarska rech.] // *Romanoslavica*, Vol. 45, 2009, 59 – 68.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Английски прилагателни имена на <i>-able</i>	Български девербативи на <i>-м/-ем</i>
<i>acceptable</i>	допустим
<i>achievable</i>	постижим, достижим, осъществим
<i>attainable</i>	постижим, достижим
<i>changeable</i>	изменяем, променим
<i>conceivable</i>	мислим, въобразим
<i>controllable</i>	контролируем
<i>dependable</i>	зависим
<i>dispensable</i>	заменим
<i>distinguishable</i>	различим, отличим, разпознаваем
<i>foreseeable</i>	предвидим, обозрим
<i>honourable</i>	почитаем, уважаем
<i>imaginable</i>	въобразим
<i>immeasurable</i>	неизмерим
<i>impeccable</i>	непогрешим
<i>impenetrable</i>	непроницаем, неразбираем
<i>imperturbable</i>	невъзмутим
<i>implacable</i>	неумолим
<i>impregnable</i>	неуязвим, непревземаем
<i>improbable</i>	необясним
<i>incalculable</i>	неизчислим
<i>inconceivable</i>	немислим, невъобразим
<i>incurable</i>	нелечим
<i>indefinable</i>	неопределим
<i>indescribable</i>	неописуем
<i>indistinguishable</i>	неразличим
<i>indispensable</i>	незаменим, необходим
<i>indomitable</i>	неукротим, непобедим
<i>inexorable</i>	неуморим, неумолим
<i>inevitable</i>	неминуем
<i>inexplicable</i>	необясним
<i>inseparable</i>	неделим
<i>inscrutable</i>	неразгадаем, неразбираем
<i>intolerable</i>	непоносим, нетърпим
<i>invulnerable</i>	неуязвим

<i>irrefutable</i>	неоспорим, неопровержим
<i>irreparable</i>	непоправим
<i>irreplaceable</i>	незаменяем, невъзвратим
<i>irrevocable</i>	необратим
<i>irritable</i>	дразним, възбудим
<i>memorable</i>	незабравим
<i>noticeable</i>	забележим
<i>passable</i>	проходим
<i>predictable</i>	предвидим, предсказуем
<i>recognisable</i>	разпознаваем
<i>repeatable</i>	повторяем
<i>rescuable</i>	обратим
<i>stackable</i>	сгъваем
<i>tolerable</i>	поносим, търпим
<i>treatable</i>	лечим
<i>unacceptable</i>	недопустим
<i>unassailable</i>	непробиваем, неопровержим
<i>unattainable</i>	недостижим, непостижим
<i>unbearable</i>	непоносим, нетърпим
<i>unbeatable</i>	непобедим
<i>unbelievable</i>	невъобразим
<i>unbreakable</i>	ненарушим
<i>unchallengeable</i>	неоспорим
<i>unchangeable</i>	непроменим
<i>uncollectable</i>	несъбираем
<i>uncontrollable</i>	неконтролируем, неуправляем, неудържим, неумолим
<i>undeniable</i>	неопровержим, неоспорим
<i>understandable</i>	разбираем
<i>undetactable</i>	недоловим, неоткриваем
<i>unendurable</i>	непоносим
<i>unfathomable</i>	неизмерим, необясним, неразгадаем
<i>unforeseeable</i>	непредвидим
<i>unforgettable</i>	незабравим
<i>unforgivable</i>	непростим
<i>unilluminable</i>	неосветим
<i>unimaginable</i>	невъобразим
<i>unknowable</i>	непознаваем

<i>unmemorable</i>	незапаметим
<i>unmistakeable</i>	непогрешим
<i>unpredictable</i>	непредвидим, непредсказуем
<i>unprovable</i>	недоказуем
<i>unrecognizable</i>	неузнаваем, неразпознаваем
<i>unreadable</i>	букв. неразчетим, непроницаем, неразгадаем, неразбираем
<i>unrefusable</i>	неопрровержим, непобедим
<i>unsolvable</i>	неразрешим
<i>unspeakable</i>	неописуем, неизразим
<i>unsteerable</i>	неуправляем, неудържим
<i>unthinkable</i>	немислим, невъобразим
<i>untouchable</i>	недосегаем, недостижим
<i>untreatable</i>	нелечим
<i>venerable</i>	почитаем, уважаем
<i>vulnerable</i>	уязвим

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Английски прилагателни имена на <i>-ible</i>	Български девербативи на <i>-м/-ем</i>
<i>comprehensible</i>	разбираем
<i>controvertible</i>	оспорим, опровержим
<i>discernible</i>	различим, видим, доловим
<i>eligible</i>	избираем
<i>feasible</i>	осъществим, изпълним
<i>illegible</i>	неразличим
<i>imperceptible</i>	незабележим, неуловим
<i>incomprehensible</i>	неразбираем
<i>incontrovertible</i>	неопровержим, неоспорим
<i>incorrigible</i>	непоправим
<i>indelible</i>	незаличим
<i>indiscernible</i>	неразличим, невидим, недоловим
<i>inexhaustible</i>	Неизчерпаем, неизтощим, неуморим
<i>inexpressible</i>	неизразим
<i>intangible</i>	неосезаем, неуловим, недоловим
<i>invincible</i>	непобедим, несломим
<i>invisible</i>	невидим, незабележим, незрим
<i>irreducible</i>	непоправим, неизлечим
<i>irrepressible</i>	неудържим, неукротим
<i>irresistible</i>	неустойим, неотразим, непреодолим, неудържим
<i>irreversible</i>	необратим, неотменим
<i>negligible</i>	пренебрежим
<i>permissible</i>	допустим
<i>reversible</i>	обратим
<i>tangible</i>	осезаем, доловим
<i>unintelligible</i>	неразбираем
<i>visible</i>	видим